

VARASTETTU JOULU

Joulu oli alun perin kristillinen juhla

Jotkut ajattelevat, että joulu oli alkujaan pakanallinen juhla ja kristillinen kirkko teki siitä 300-luvulla jKr. kristillisen juhlan. Nyt on kuitenkin löytynyt mielenkiintoisia todisteita ja vanhoja kirjoituksia, jotka antavat ymmärtää, että asia oli päinvastoin. Pakanallinen maailma on yrittänyt muuttaa tämän suuren, alun perin kristillisen juhlan sisällön pakanalliseksi.

Raamatussa ei ole kerrottu, mihin aikaan vuodesta Jeesus syntyi. Siitä asiasta on syntynyt ajan mittaan monenlaisia, toisistaan poikkeavia teorioita.

Joulun alkuperä

Talvipäivänseisauksen aikaan on kautta historian vietetty erilaisia juhlia. Koska silloin päivä alkaa pidentyä, monet ajattelevat, että sen on täytynyt olla alun perin pakanallisen aurinkojumalan syntymäpäivä. Siksi on ehdotettu, että kristityt ovat kopioineet tämän päivän omaksi juhlakseen ja nimenneet sen Jeesuksen syntymäpäiväksi.

On kuitenkin olemassa todisteita siitä, että varhaiset kristityt eivät ole kopioineet muiden viettämiä juhlia vaan tehneet itsenäisesti omat laskelmansa Jeesuksen syntymäajasta.

Hippolytos Roomalainen, varhaisen kirkon opettaja, eli vuosina [170–235](#) jKr. Hänen mukaansa viimeistään 100-luvulla jälkeen Kristuksen syntymän on opetettu, että Jeesus syntyi joulukuun 25. päivänä.

Se ajatus, että vainoissa suorasekäisyyttä osoittanut seurakunta olisi ollut innostunut kopioimaan pakanallisia juhlia itselleen, ei muutenkaan tunnu järkevältä.

Joulu voi juontua pääsiäisestä

Varhaisten kristittyjen aikaisessa rabbiinisessa juutalaisuudessa oli tapana uskoa suurten profeettojen syntyvän samana päivänä kuin he sitten kuolevat. Ylipäänsä merkittävien pelastushistoriallisten tapahtumien uskottiin tapahtuvan aina samaan vuodenaikaan.

Esimerkki tällaisesta uskomuksesta on säilynyt Babylonialaisessa Talmudissa, juutalaisten oppineiden kirjoituksissa. Eräs rabbi sanoo toiselle: ”Maailma luotiin Nisan-kuussa, patriarkat syntyivät Nisanissa, Iisak syntyi Nisan-kuussa, Nisanissa esi-isämme lunastetaan.” (Rosh Hashana, 10b-11a)

Kristityt tiesivät, että tämä oli totta Jeesuksen kuoleman suhteen. He perivät tämän ajattelutavan juutalaisilta hieman muunneltuna ja olettivat Jeesuksen paitsi kuolleen myös siinneen Pyhästä Hengestä maaliskuun 25. päivänä. Tätä päivää nykyäänkin vietetään kirkkovuodessa Marian ilmestyspäivänä, jolloin enkeli ilmoitti Marialle Jeesuksen syntymästä. Juutalaisen kalenterin mukaan pitkäperjantai oli nisankuun 14. päivänä eli Rooman länsiosissa käytetyssä juliaanisisessa kalenterissa maaliskuun 25. päivänä.

Toisin sanoen kristityt laskivat lännessä Jeesuksen sikiämis- ja kuolinpäivästä yhdeksän kuukautta eteenpäin ja päättelivät Jeesuksen syntymäpäivän olevan 25. joulukuuta.

Viitteitä varhaisesta joulunvietosta

Joulujuhlaa ei ole keksitty vasta 300-luvulla. Tunnettu almanakan laatija **Sextus Julius Africanus** mainitsee jo 100–200-luvulla, että kristityt viettävät Jeesuksen syntymäjuhlaa joulukuun 25. päivänä.

Lisäksi **Telesforus**, Rooman piispa, mainitsee vuosien 126-137 välillä samoin, että 25.12. vietetään Jeesuksen syntymäjuhlaa.

Antiokian piispa **Teofilos** piti myös jo 100-luvulla 25.12. Jeesuksen syntymäpäivänä.

Kaiken tämän lisäksi Babylonialaisessa Talmudissa on rabbi **Josef Ben Halaftan** lausunto, että Joojaribin papillinen osasto oli palveluvuorossa silloin, kun roomalaiset tuhosivat Jerusalemin temppelin. Tämähän tapahtui elokuussa eli aav-kuussa vuonna 70 jKr.

Silloin, kun Johannes Kastaja syntyi, Abian osastoon kuuluvan pappi Sakariaksen eli Johannes Kastajan isän, on täytynyt suorittaa siis palvelustaan syyskuussa eli tisri-kuussa. Johannes sikisi siis syyskuussa ja näin ollen syntyi kesäkuussa. Jeesus oli häntä puoli vuotta nuorempi, jolloin hän syntyi joulukuussa.

Vastaveto joululle

Hippolytos Roomalaisen kirjoitusten valossa joudumme käsitykseen, että pakanallinen aurinkojumalan syntymäpäivä on keksitty myöhemmin kuin kristittyjen joulu.

Keisari Aurelianus julisti vasta vuonna 274 jKr, että joulukuun 25. päivä on ”Voittamattoman auringon” juhla. Ehkä tämä olikin vastaveto kristittyjen suurelle juhlalle, joululle.

Muut merkittävät aurinkokulttien suuret juhlat sijoittuivat elokuuhun. Lisäksi antiikin ajan roomalaisten Saturnalia-juhlalle ei ole voitu osoittaa historiallista yhteyttä joulun kanssa, vaikka se sijoittuu lähelle joulumme ajankohtaa.

Luoja tuli lihaan

Todellisilla kristityillä ei ole todettu olleen mitään halua kopioida pakanallisia juhlapäiviä eikä muitakaan pakanoiden tapoja eikä oppeja. Heillä oli Raamattu, jota he halusivat noudattaa ja opettaa. Vainojen keskellä heillä oli parempaakin ajateltavaa kuin pakanoiden matkiminen.

Siksi esimerkiksi **David Pawson** erehtyy sanoessaan, että meidän pitäisi tyhjentää joulu kaikesta kristillisestä sisällöstä. Meillä ei ole mitään syytä luovuttaa joulua pakanoille!

Vaikka joulun päivämäärä juontaa juurensa niinkin varhaiseen aikaan, päivämäärä sinänsä ei ole kaikkein tärkein asia. Tärkeintä on se, että Jumala on todella syntynyt ihmiseksi. Luoja itse tuli fyysisesti aikaan ja maailmanhistoriaan. Jeesus on lihaan tullut Jumala.

Tänäkin jouluna saamme iloita siitä, että ”niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ainosyntyisen Poikansa, ettei yksikään, joka häneen uskoo, hukkuisi, vaan hänellä olisi iankaikkinen elämä”. (Joh. 3:16)

Juhana Lehmuskoski